

Inatsisartut aalisarneq pillugu inatsisaannut allannguutissatut siunnersuut

pillugu

**Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu
Ataatsimiititaliaata**

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Jonathan Motzfeldt (siulittaasoq), Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Augusta Salling (siulittaasup tullia), Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing- Petersen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiiit
Inatsisartunut ilaasortaq Jens B. Frederiksen, Demokraatit

Siunnersuutip siullermeerneqarnera tunngavigalugu siunnersuut matumani pineqartoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaap misissuataarpaa.

Siunnersuutip imarisaa

Aalisarneq pillugu inatsit atuuttoq naapertorlugu pisassiissutinit pigisat aalisariutit immikkoortut akornanni nuunneqarsinnaanerat akuerineqarsinnaangilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani immikkut akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersakkamik pilersitsisoqarniarpoq, tassuunakkullu pissutsini immikkut ittuni pisassiissutinit pigisat aalisariutit immikkoortut akornanni nuunneqarsinnaannginnerannut inatsimmi pingaarnertut aalajangersakkap saniatigut immikkut akuersissuteqarsinnaanermut aalajangersakkamik Naalakkersuisut piginnaatinneqassapput.

Sinerissap qanittuani aalisarnermi angallatit immikkoortuisa taakku ukiumut pisassiissutit tamangajaasa pisarineranni aamma avataasiorluni raajarniarnermi pisassiissutit suli sinneqarnerini siunnersuut atorineqartassaaq. Taamaalisoqartillugu avataasiorlutik raajarniartut ukiumut pisassaasa sinerissamut qanittumi raajarniartunut nuunneqarsinnaanissaannut Naalakkersuisut akuersissuteqarnissamut piginnaatinneqassapput.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Aalisariutit immikkoortut ilaannit pisassiissutinik pigisanik nuussisinnaanermut immikkut akuersissuteqarsinnaanermik periarfissamut siunnersuut **Siumumit** taparserneqarpoq. Aalisarneq pillugu inatsit maannakkutut iluseqartillugu sinerissap qanittuani aalisariutinit nunami suliffissuarni tunisassiassanik pilersuinerup isumannaarneqarnissaanik siunertaqarluni angallatit immikkoortut akornanni pisassiissutinik pigisanik nuussisinnaaneq inerteqqutaavoq. Taamaattorlu malittarisassamit pingaarnermi immikkut akuersissuteqarsinnaanerup naleqquttuunissaanut maanna pisoq takutitsivoq.

Avataani pisanut tunisassiarineqartartunut atatillugu aalisariutini immikkoortuni pisassuutigineqartut sinneri pillugit nutartikkanik paasissutissinneqarnissaaq, nunami suliffissuarni raajat suliarineqanngitsut uninngatitat pillugit paasissutissinneqarnissaaq kiisalu avataasiorlutit nunamut tulaassasartitaasut tulaanneqareersut annertussusiat pillugit paasissutissinneqarnissaaq **Inuit Ataqtigiit** kissaatigivaat. Paasissutissat perusunneqarput siunnersuuteqartup siunnersuuteqarneratut inatsimmik allanguinissap ilumut pisariaqarnera paasiumallugu. Aalisariutit immikkoortut akornanni pisassiissutinik pigisat nuunneqarnissaannut pisariaqartitsinermut paasissutissat ullumikkut naapertuuttuusut uppersarsippat Inuit Ataqtigiit siunnersuut tapersersinnaavaat.

Sinerissamut qanittumi raajarniat pisasiissutinik nunguutsineranni ajornartorsiutip maanna pilersup aaqqiivigineqarsinnaanissaanut avataasiorlutik raajarniat pisassiissutinik pigisanik sinneqarnerat ilutigalugu **Atassumit** siunnersuut taparserneqarpoq. Tamanna piuinnaartitsinissaaq innarlingikkaluarlugu pisinnaavoq, tamatumannit TAC allanngortinneqanngimmat.

Demokraatit siunnersuut taparserpaat, taamaattorli sukut tamaana aaqqiigallartarneq pinngitsoortissinnaanarlugu aalisarnermi pissutsinik piffissaaq ungasinnerusoq tunaartarlugu pilersaarusiornissaaq ujartorlugu. Inatsisissatut siunnersuutip matumani pineqartup kingunerisaanik raajarniarnermi aaqquissuussinermi annertuumik naleqqussaannissaaq pisariaqartoq takutinneqarpoq.

Naalakkersuisut akissuteqaatiminni innersuussutigivaat aalisarneq pillugu inatsisikkut maanna atuuttukkat angallateqatigiiaani immikkoortumi ataatsimi aalisariutit akornanni pisassiissutinik pigisanik tuniniaasoqarsinnaareersoq. Ilutigaluguli nalunaarutaagallartut tunngavigalugit sinerissamut qanittumi raajarnianut pisassiissutit tamarmik pisarineqarnissaat ilimananngimmat aalisarneq

pillugu inatsisissap naammassinissaanut pisassiissutinik niuernermut maanna periarfissaasoq atorlugu ajornartorsiut aaqqiivigineqarsinnaavoq.

Taamaattorli aalisarneq pillugu inatsimmut atuuttumut ilassuteqarsinnaanermut ilusilersuinissamut Naalakkersuisut piumassuseqarnertik oqaatigivaat, Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermut imaluunniit Kalaallit Nunaanni tunisassiorfinnut pingaaruteqarneranik naliliisoqarpat immikkorluinnaq pisoqartillugu § 19, imm. 5-imi aalajangersakkamut immikkut akuersissuteqarsinnaanermut Naalakkersuisut pisinnaatinnegarsinnaassammata.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuut tusarniaassutigineqartoq, kisiannili tusarniaanermut akissutit suli tiguneqanngitsut Naalakkersuisut nalunaaruteqarput. Tusarniaanermut akissutit kiisalu aalisariutini immikkoortuni pisassat sinneri pillugit paasissutissat nutartikkat tiguneqareerpata Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamut nassiunneqassapput.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninera

Aalisarneq pillugu inatsimmi maanna atuuttumi § 19 ima oqaasertaqarpoq:

"§ 19. Umiarsuaatileqatigiiffiup akuersissummut pisassiissutinullu pigisanut sunniuteqanngitsumik ukiumut pisassani taakkualuunniit ilaat tunisinnaavai, 1) ajutoornerup sivisuumilluunniit amutsivimmiinnerup, 2) pinngortitap, soorlu sikup, akornusiinerata imaluunniit 3) assigisaannik pisoqarnerata kilisaataatileqatigiiffimp ukiumut pisassaminik tamarmiusunik pisaqarsinnaanera ajornarsisissappagu.

Imm. 2. Ukiumut pisassanik tunniussineq pisinnaavortaaq immikkut pisoqartillugu aningaasaqarniarnikkut aqutsinikkullu pissutsit pisariaqartippassuk.

Imm. 3. Ukiumut pisassanik tunniussineq pisassiissutinik pigisanik atukkiussinertut isikkoqanngisaannassaaq.

Imm. 4. Ingerlatseqatigiiffiit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut imm. 1-3-mi aalajangersakkat apeqqutaatinnagit ukiumut pisassanik tunisisinnaallutillu pisinnaapput.

Imm. 5. Ukiumut pisassat, aalisariutit ilaannut immikkoortunut ataatsinut tunngatinneqartut, aalisariutit ilaannit immikkoortunit allanit aalisarneqarsinnaanngillat..

Imm. 6. Imm. 1 -5 malillugit tunniussinerit naalakkersuisunit akuerineqassapput."

Naalakkersuisut § 19, imm. 5-imi aalajangersakkamut Naalakkersuisut immikkut akuersissuteqarsinnaanerat inatsisitigut periarfissaanngilaq.

Siunnersuuteqartup taamatut periarfissiisoqarnissaa kissaatigivaa, piviusunngornissaanullu imm. 7-imi nutaamik ima oqaasertalimmik ilanngusisoqarnissaa siunnersuutigineqarluni:

" Imm. 7. Nunami suliffissuit tunisassiassanik pilersortuarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut imm. 5-imi aalajangersakkat saniatigut immikkut aalajangiisinnaatitaapput, taamaalilluni avataasiorluni aalisartunut ukiumut pisassiissutit sinerissap qanittuani aalisartunut nuunneqarnissaannut akuerineqarsinnaallutik."

Paasisutissat Ataatsimiititaliamut nassiunneqartut tunngavigalugit, ilaatigullu siunnersuutip matuma suliarineqarneranut atatillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumik isumasioqateqarnermi, Ataatsimiititaliap maluginiarpaa aalisarneq pillugu inatsisissami immikkut aalajangiinissamut periarfissaq assingusooq ilanngunneqartussatut pilersaarutigineqartoq.

Avataasiorlutik aalisariutit ukiumut pisassatik tamakkerlugit pisarisinnaassagaat naatsorsuutigineqarunnaarmat, illuatungaatigullu sinerissamut qanittumi aalisariutit ukioq naatinnagu pisassatik nungussimassagaat naatsorsuutigineqarmat siunnersuut saqqummiunneqarpoq. Nunami suliffissuarnut aalaakkaasumik pilersuineq isumannaarniarlugu kiisalu sinerissamut qanittumi raajarniutini suliaasaqaannarnissaq qularnaarniarlugu avataasiorluni aalisariutinit ukiumut pisassiissutit sinerissap qanittuani aalisariutinut nuunneqarsinnaanissaannut inatsisitigut tunngavissiisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Tusarniaaneq

Allannguutissatut siunnersuut saqqummiunneqartoq pillugu tusarniaanermi akissutinik Ataatsimiititaliap tigusaqarpoq. Tusarniaanermi akissutit amerlanerit siunnersuummut iluarinnippallutuupput.

Taamaattorli tusarniaanermi akissuteqartoq ataaseq ilaatigut ima saqqummiussivoq:

- Raajartassiissutit tuniniarneqarsinnaaneranni eqaatsumik periuseqarnerup qimanneqarnissaa siunnersuutip kingunerissagaa.
- Inatsimmik allannguinerup kinguneranik pisassiissutinik piginnittut arsaarinnittarnermut tunngavissaatitaasut aallaavigalugit taarsiivigineqarnissamik piunasaqalersinnaapput.
- Aalisartut aningaasaleeqataasuisa aalisariutaatileqatigiit ataasiakkaat aningaasatigut patajaassusiat apeqqusersinnaavaat.
- Allannguneq aalisarneq pillugu inatsimmi § 5-imiittariaqarpoq, pisassiissutinik agguassisarnermut tunngassuteqartumi.

Tamatumani Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa tuniniaasinnaanermik periuseqarneq attatiinnarneqassasoq ersarissumik Ataatsimiititaliap isumaqarfigigaa, tamatumanimi avataasiortunut pisassiissutit sinneri sinerissamut qanittumi aalisariutinut tunniunneqarsinnaanerit siunertaammat

Aammattaaq Ataatsimiititaliap isumaqarpoq, allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut ukiumut pisassiissutinik sinneruteratarsinnaasunik arsaarinninnissaq siunertaanngimmat, taamaallaalli piginnittut aalajangersimasut aalisariutit immikkoortut akornanni tunniussisinnaanerannut periarfissiisoqarsinnaanera pineqarmat. Taamaattumik aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut aningaasaleeqataasuini siunnersuuteqarnikkut qulartitsisoqalissasoq Ataatsimiititaliap isumaqanngilaq.

Taamatutaaq Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut tunngaviusumik pisassat annertussusiat, TAC imaluunniit sinerissamut qanittumi aamma avataani aalisartut pisassaasa agguataarneri allanngortinniarneqanngitsut. Allannguutissatut siunnersuummi taamaallaat aalisariutit immikkoortut akornanni ukiumut pisassanik nuussisinnaanermut/tuniniaasinnaanermut periarfissat pineqarput, tamannalu § 19-ip ataaniippoq.

Inuit Ataqtigiit ikinnerussuteqarlutik oqaaseqaataat

Siunnersuut aalisarnermi pinartumik maannalu ajornartorsiuteqarneq tunngavigalugu saqqummiunneqarmat, kiisalu aalisarneq pillugu inatsisip nutarterneqarnissaa piaartumik pisussanngormat, Inuit Ataqtigiit isumaqarput immikkut aalajangiisinnaanermut periarfissiineq ukioq mannamut killilerneqartariaqartoq. Taamaattumik allannguutissatut siunnersuut ilusimisut iluseqartoq Inuit Ataqtigiit tapersersinnaanngilaat.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap innersuussutaa

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliami **amerlanerussuteqartut Siumumeersut, Atassummeersut** aamma **Demokraatineersut** siunnersuut siuliani allanneqartut tunngavigalugit **akuersissutigineqassasoq** innersuussutigivaat. Ataatsimiititaliami **ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiit**-neersut siunnersuut **itigartitsissutigineqassasoq** innersuussutigivaat.

Taamatut oqaaseqarluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap siunnersuut Inatsisartunut aappassaaniigassanngortippaa.

Jonathan Motzfeldt
Siulittaasoq

Augusta Salling

Per Rosing-Petersen

Ane Hansen

Jens B. Frederiksen